

Цебрій Грина

доктор педагогічних наук, професор,
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-МИСТЕЦЬКІ ЧИТАННЯ ПАМ'ЯТІ ОЛЕНИ КОСТЯНТИНІВНИ НАТАЛЕВИЧ (ДО 100-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

З жовтня 2018 року в Малій актовій залі Полтавського музичного училища імені М.В. Лисенка відбулися Міжнародні Науково-мистецькі читання пам'яті Олени Костянтинівни Наталевич (до 100-ліття з Дня народження), відомого музиканта, педагога по класу «фортепіано», організатора освіти. Її життя і творча та педагогічна діяльність були нерозривно пов'язані з Полтавою, Полтавським музичним училищем імені М.В. Лисенка. Наукова конференція була організована й проведена кафедрою всесвітньої історії та методики викладання історії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка та відділом «фортепіано» Полтавського музичного училища імені М.В. Лисенка.

Педагогічна майстерність О.К. Наталевич, її мистецька школа є широко відомою у багатьох республіках і містах пострадянського простору. Її студенти, випускники Полтавського музичного училища після його закінчення системно вступали до різних консерваторій – Харківської, Київської, Одеської, Воронежської Петрозаводської, Алма-Атинської, Астраханської, Саратовської. Коли вони зверталися за консультаціями до професорів згаданих вишів і повідомляли, в класі якого викладача навчалися у Полтаві, на них звертали особливу увагу. Вона викликала великою повагою до імені О.К. Наталевич, бо це була дійсно справжня професійна мистецька школа. Її колишні учні й по сьогоднішній день працюють у Полтавському музичному училищі, в інших містах пострадянського простору, продовжуючи традиції, закладені славетним педагогом.

Програма роботи Міжнародних науково-мистецьких читань відбувалася в чотирьох напрямках: 1) культурно-музичне та концертне життя Полтавщини в 50–70 рр. ХХ століття; 2) вплив педагогічної діяльності О.К. Наталевич на розвиток української фортепіанної школи; 3) О.К. Наталевич і М.П. Ключник у контексті співпраці Полтавського державного музичного училища імені М.В. Лисенка та Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; 4) О.К. Наталевич і сучасна світова музична спільнота.

У науково-мистецьких читаннях брали участь сучасні зарубіжні дослідники творчості О.К. Наталевич і продовжувачі її мистецької школи – І.П. Клименко, викладач-методист Кишинівської ДМШ № 3 (Молдова), Л.В. Прагер, менеджер Мюнхенського приватного музичного закладу «Musikunterricht ohne Altersbeschränkung» (Німеччина), А.В. Курбатова, педагог-методист, завідувач Московським обласним методичним кабінетом закладів мистецтва і культури (Росія); Н.С. Артеменкова, заслужений учитель Російської Федерації, викладач спеціального фортепіано школи мистецтв (м. Троїцьк Московської області, Росія). Темі їхніх доповідей знайомили з різними напрямками педагогічної роботи О.К. Наталевич.

Один із напрямів Міжнародних науково-мистецьких читань був присвячений творчій співпраці О.К. Наталевич і М.П. Ключника, завідувача кафедри музики історико-філологічного факультету Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка упродовж 1957-1963 рр. Різні аспекти цієї науково-педагогічної співпраці були розкриті в доповіді доктора педагогічних наук, проф. Б.В. Года «Микола Петрович Ключник: ще одна постать в історії музичного краєзнавства». У роботі науково-мистецьких читань брали участь викладачі Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка проф. Цебрій І.В.

(«О.К. Наталевич і сучасна світова музична спільнота»); доц. Полянська Г.М. («Музичне училище 70-х років ХХ століття: свідчення очевидця»); старший викладач О.В. Лук'яненко («Життєвий та професійний шлях К.Л. Наталевича крізь призму офіційних документів та автобіографічних нотаток») та ін.

Доповіді музично-педагогічного характеру («Педагогічна діяльність О.К. Наталевич в контексті виховних систем Я. Корчака та В. Сухомлинського», доповідач Е.В. Трусова) та мистецько-просвітницького спрямування («Одеська консерваторія в повоєнні роки: викладачі і студенти», доповідач С.Г. Опошнян) були представлені викладачами Полтавського музичного училища ім. М.В. Лисенка та дитячих музичних шкіл Полтави.

На науково-мистецьких читаннях була присутня донька О.К. Наталевич – О.Л. Зубова, викладач вищої категорії Полтавської дитячої музичної школи № 3 імені Бориса Гмирі, яка продовжує музично-педагогічні традиції своєї матері.

У ході практично-методичної частини роботи «Читань» учасники відвідали майстер-клас («Робота над великою сонатною формою за конспектами О.К. Наталевич (методист О.В. Горбушкіна, Полтава) та концерт студентів музичного училища і учнів музичних шкіл м. Полтави.